

OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA OPĆINE BISKUPIJA ZA 2023. GODINU

Općinsko vijeće Općine Biskupija usvojilo je prijedlog Proračuna Općine za 2023. godinu i projekcije proračuna za 2024. i 2025. godinu, u skladu s odredbama *Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 144/21)* koje se odnose na izradu proračuna, Smjernicama i uputama Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022.-2024. godine, te vlastitom procjenom pojedinih prihoda i rashoda, koji su temelj za izvršavanje Proračuna Općine Biskupija za 2023. godinu.

Proračunom se omogućava financiranje poslova u cilju ostvarivanja javnih potreba i prava stanovnika općine, koje se temeljem posebnih zakona i drugih propisa financiraju iz javnih prihoda odnosno iz Proračuna Općine. Pri sastavljanju prijedloga proračuna obvezno je pridržavanje zakonom propisane metodologije koja propisuje sadržaj proračuna, programsko planiranje i proračunske klasifikacije.

Zakon o proračunu propisuje trogodišnji proračunsko planiranje, što znači da predstavničko tijelo usvaja proračun za 2023. godinu i projekcije za slijedeće dvije godine, 2024. i 2025. godinu.

Proračun za 2023. godinu se usvaja po ekonomskoj klasifikaciji na trećoj razini, a za 2024. i 2025. godinu na drugoj razini računskog plana. Na osnovu Zakona o proračunu objavljen je i *Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10, 120/12 i 1/20)*, koji propisuje vrste, sadržaj i primjenu proračunskih klasifikacija koje su obvezne za izradu proračuna, a primjenjuju se u procesu planiranja za razdoblje 2023. -2025. godine.

Pravilnikom se definira okvir kojim se iskazuju i prate prihodi i primici, te rashodi i izdaci po programskim aktivnostima, funkciji, vrsti, lokaciji i izvorima financiranja. Propisuje se struktura brojčanih oznaka i naziva svake klasifikacije.

Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama naglašava se uspostava organizacijske klasifikacije koja sadržava povezane i međusobne usklađene cjeline proračuna, koje odgovarajućim materijalnim sredstvima ostvaruju postavljene ciljeve.

Organizacijska klasifikacija uspostavlja se definiranjem razdjela i glava, dok se programska klasifikacija uspostavlja definiranjem pojedinih programa, projekata i aktivnosti, kojima se ostvaruju ciljevi pojedinog programa, tako da se i u proračunu koji se donosi na trećoj razini ekonomske klasifikacije omogućava uvid u sve aktivnosti i projekte.

Najvažnija, a samim tim i temeljna osnova za izradu Proračuna za 2023. godinu, te projekcija za sljedeće dvogodišnje razdoblje je razvoj općine kao jedinice lokalne samouprave, poboljšanje uvjeta života mještana općine, izgradnja i razvoj komunalne infrastrukture, unapređenje kulture i sporta, briga o djeci i mladima ali i o stanovništvu treće životne dobi, izvršavanje investicijskih projekata u skladu s planom proračuna i proračunskim mogućnostima.

Proračun Općine Biskupija za 2023. godinu sastoji se od slijedećih elemenata:

1. Opći dio proračuna

koji sadrži **Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja / zaduživanja**

U *Računu prihoda i rashoda* planirani su prihodi i primici, iskazani po vrstama i izvorima financiranja, i rashodi i izdaci po ekonomskoj klasifikaciji usklađenoj s Računskim planom proračuna. Rashodi su iskazani prema ekonomskoj, funkcijskoj klasifikaciji i izvorima financiranja.

U *Računu financiranja* iskazani su primici od financijske imovine i zaduživanja, te izdaci za eventualnu nabavu financijske imovine i otplatu kredita i zajmova.

2. Posebni dio proračuna

koji sadrži **Plan rashoda i izdataka** raspoređenih u dva razdjela, koji se sastoje od programa, a isti sadrže aktivnosti, tekuće i kapitalne projekte. Posebni dio proračuna sadrži rashode i izdatke raspoređene po programima i njihovim sastavnim dijelovima – aktivnostima.

3. Plan razvojnih programa

U **Planu razvojnih programa** iskazani su planirani rashodi za investicije, kapitalne pomoći i donacije za razdoblje 2023–2025. godine, te ciljevi i prioriteti razvoja povezani s programskom i organizacijskom klasifikacijom.

PRIHODI I PRIMICI

Proračunom općine Biskupija za 2023. godinu planirani su prihodi i primici u ukupnom iznosu od 7.489 293 kn / 994 000 eura. Od toga su:

➤ prihodi poslovanja	7.466 690 kn / 991 000 eura
➤ prihodi od prodaje nefinancijske imovine	22.603 kn / 3 000 eura

Tečaj konverzije eura: 7,53450.

Prihodi od poreza – skupina 61 procijenjeni su temeljem ostvarenja u 2022. godini, te prijedloga Nacrta Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i smjernica Ministarstva financija RH. Ovi se prihodi sastoje od poreza na dohodak, poreza na imovinu i poreza na robu i usluge, od kojih je najznačajniji porez na dohodak .

Prihodi od pomoći – skupina 63 procijenjeni su temeljem ostvarenja u 2022. godini te dodjeljenih sretstava fiskalnog izravnanja za 2023 godinu i odnose se na planirane tekuće i kapitalne pomoći iz državnog proračuna, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od izvanproračunskih korisnika (HZZ – javni radovi) te sredstva iz EU fondova.

Prihodi od imovine – skupina 64 odnosi se na naknade zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH i ostale prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina i naknade za korištenje nefinancijske imovine.

Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima – skupina 65 sastoje se od prihoda od komunalnih doprinosa, komunalnih naknada i ostalih naknada utvrđenih općinskom odlukom.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi – skupina 68 odnose se na prihode od kazni i naknade ogrjeva.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine – skupina 72 odnose se na prihode od prodaje građevinskih objekata u vlasništvu države.

RASHODI I IZDACI

Rashodi su planirani u ukupnom iznosu 7.489 293 kn. Od toga su:

- rashodi poslovanja 5.505 459 kn / 730 700 eura
- rashodi za nabavu nefinancijske imovine (investicije i ulaganja) 1.983 834 kn / 263 300 eura

Rashodi za zaposlene – skupina 31 obuhvaćaju rashode za zaposlene te plaće za zaposlene iz programa javnih radova (HZZ).

Materijalni rashodi – skupina 32 sastoje se od ***naknada troškova zaposlenima*** (prijevoz na posao i s posla, putni nalozi, seminari, savjetovanja i sl.) ***rashoda za materijal i energiju*** (uredski materijal, literatura, električna energija, gorivo, materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata, opreme, prijevoznih sredstava i sl., sitni inventar i auto gume), ***rashoda za usluge*** (telefon, Internet, poštarina, računalne usluge, intelektualne usluge-odvjetničke, geodetsko-katastarske, ugovori o djelu, autorski honorari i sl., grafičke i tiskarske usluge, usluge promidžbe, komunalne usluge, zdravstvene i veterinarske usluge, usluge tekućeg i investicijskog održavanja strojeva, opreme, prijevoznih sredstava, poslovnih objekata, komunalne infrastrukture, spomenika kulturne baštine i ostalih javnih površina) i ***ostalih nespomenutih rashoda*** (naknade članovima predstavničkih tijela, reprezentacija, članarine, premije osiguranja i ostale pristojbe i naknade).

Materijalni rashodi isplanirani su u iznosu nužnom za funkcioniranje djelatnosti predstavničkog i izvršnog tijela, jedinstvenog upravnog odjela, komunalnih djelatnosti, održavanje postojeće infrastrukture, javnu rasvjetu i sl.

Financijski rashodi – skupina 34 odnose se na bankarske troškove i troškove platnog prometa te ostale financijske rashode.

Naknade građanima i kućanstvima – skupina 37 se odnose na novčane pomoći i pomoći u naravi socijalno ugroženom stanovništvu, kupnju knjiga za učenike osnovnih i pomoć za nabavku udžbenika za učenike srednjih škola, sufinanciranje cijene prijevoza srednjoškolaca, financiranje dječjeg vrtića, novčane pomoći za novorođenčad, naknade šteta, naknade ogrjeva stanovništvu i sl.

Ostali rashodi – skupina 38 su tekuće donacije građanima i kućanstvima, udrugama građana, sportskim, kulturnim, vatrogasnim i ostalim udrugama, političkim strankama, vjerskim zajednicama, humanitarnim organizacijama, zdravstvenim neprofitnim organizacijama, te kapitalni prijenosi sredstava trgovačkom društvu u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave – KOMUNALNO DRUŠTVO BISKUPIJA d.o.o.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine – skupina 42 odnose se na izgradnju komunalne infrastrukture (ceste, javna rasvjeta, vodovod), rekonstrukciju poslovnih objekata (upravna zgrada, Omladinski domovi, dječji vrtić, sportska dvorana i sl.), nabavu uredske opreme, nabavu mobilnog reciklažnog dvorišta, kontejnera za odvojeno prikupljanje otpada, izradu razne projektne dokumentacije, Izmjene i dopune Prostornog plana i ostalo.

Proračun je uravnotežen.

2.2. Rashodi i izdaci po organizacijskoj klasifikaciji

Organizacijskom klasifikacijom definira se razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, te se svaki razdjel sastoji se od jedne ili više **glava**.

Glavu čine **programi** usmjereni na ispunjavanje prioriternih ciljeva Općine.

Program se sastoji od jedne ili više **aktivnosti** i/ili **tekućih projekata** i/ili **kapitalnih projekata**.

Aktivnost je dio programa za koji nije unaprijed određeno vrijeme trajanja, a u kojem su planirani rashodi i izdaci za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom.

Prema *organizacijskoj klasifikaciji* Proračun Općine Biskupija sastoji se od **dva razdjela**:

- **Općinsko vijeće**
- **Jedinstveni upravni odjel i izvršno tijelo**

*U sljedećoj tablici sažeto je prikazan **posebni dio** Proračuna Općine Biskupija za 2023. godinu:*

RAZDJEL	100 OPĆINSKO VIJEĆE	54.000
GLAVA	10001 OPĆINSKO VIJEĆE	54.000
Program	P1000101	Donošenje akata i mjera iz djelokruga predstavničkog i izvršnog tijela i mjesne samouprave
		27.000
Aktivnost	A100010101	Predstavničkog i izvršnog tijela
		12.000
Aktivnost	A100010102	Djelokrug mjesne samouprave
		15.000
Program	P1000102	Program političkih stranaka
		2.000
Aktivnost	A100010201	Financiranje rada političkih stranaka
		2.000
Program	P1000103	Zaštita prava nacionalnih manjina
		15.000
Aktivnost	A100010301	Osnovne funkcije VSNM
		15.000
Program	P1000104	Razvoj civilnog društva
		10.000
Aktivnost	A100010401	Osnovne funkcije udruga
		10.000
RAZDJEL	200 JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL I IZVRŠNO TIJELO	940.000
GLAVA	20001 Upravni odjel i izvršno tijelo	262.200
Program	P2000101	Javna uprava i administracija
		262.200
Aktivnost	A200010101	Administrativno, tehničko i stručno osoblje
		228.700
Aktivnost	A200010102	Održavanje zgrada za redovito korištenje
		10.000
Tekući projekt	T200010102	Nabava uredske opreme
		2.000
Kapitalni projekt	K200010101	Izrada Plana upravljanja imovinom
		1.000
Kapitalni projekt	K200010102	Izrada izmjena i dopuna Prostornog plana
		10.000
Kapitalni projekt	K200010105	Izrada Ortofoto plana općine Biskupija
		9.000
Kapitalni projekt	K200010106	Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem
		1.500
GLAVA	20002 VATROGASTVO I CIVILNA ZAŠTITA	67.000
P2000201	P2000201	Organiziranje i provođenje civilne zaštite
		67.000
Aktivnost	A200020101	Osnovna djelatnost DVD-a
		60.000
Aktivnost	A200020102	Civilna zaštita
		1.000

Aktivnost	A200020103	HGSS	3.000
Tekući projekt	T200020101	Procjena ugroženosti od požara	3.000
GLAVA		20003 KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	430.000
Program	P2000301	Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture	230.000
Aktivnost	A200030101	Održavanje cesta i drugih javnih površina	180.000
Aktivnost	A200030102	Rashodi za uređaje i javnu rasvjetu	50.000
Program	P2000302	Izgradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture	180.000
Kapitalni projekt	K200030201	Izgradnja i rekonstrukcija cesta	140.000
Kapitalni projekt	K200030203	Izgradnja vodovoda Vrbnik	40.000
Program	P2000303	Zaštita okoliša	20.000
Tekući projekt	T200030301	Nabava spremnika za odvoz otpada	10.000
Kapitalni projekt	K200030301	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građev. otpad	10.000
GLAVA		20004 DRUŠTVENE DJELATNOSTI	102.000
Program	P2000401	Predškolsko, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje	79.000
Aktivnost	A200040101	Sufinanciranje prijevoza učenika	9.000
Aktivnost	A200040102	Financiranje dječjeg vrtića	70.000
Program	P2000402	Javne potrebe u školstvu	18.000
Aktivnost	A200040201	Sufinanciranje nabave udžbenika za osnovne i srednje škole	8.000
Aktivnost	A200040202	Stipendije i školarine	10.000
Program	P2000403	Javne potrebe u zdravstvu i preventiva	5.000
Aktivnost	A200040301	Poslovi deratizacije i dezinsekcije	5.000
GLAVA		20005 PROGRAM DJELATNOSTI KULTURE	39.000
Program	P2000501	Promicanje kulture	39.000
Aktivnost	A200050101	Djelatnost kulturno umjetničkih društava	1.000
Aktivnost	A200050102	Zaštita i očuvanje kulturnih dobara	3.000
Aktivnost	A200050103	Akcije i manifestacije u kulturi	1.000
Aktivnost	K200050101	Rekonstrukcija Doma omladine Biskupija - IV. faza	15.000
Aktivnost	K200050102	Sanacija zgrade Omladinskog Doma Vrbnik	15.000
Aktivnost	A200050104	Pomoć za funkcioniranje vjerskih ustanova	4.000
GLAVA		20006 PROGRAMSKA DJELATNOST SPORTA	18.800
Program	P2000601	Organizacija, rekreacija i sportske aktivnosti	18.800
Aktivnost	A200060101	Osnovna djelatnost sportskih udruga	2.000
Aktivnost	K200060101	Sanacija sportske dvorane "Škola Kosovo" - III. faza	11.800
Aktivnost	K200060102	Izgradnja igrališta na području općine Biskupija	5.000
GLAVA		20007 PROGRAMSKA DJELATNOST SOCIJALNE SKRBI	21.000
Program	P2000701	Socijalna skrb	16.000
Aktivnost	A200070101	Jednokratna naknada	15.000
Aktivnost	A200070102	Naknada za troškove stanovanja	1.000
Program	P2000702	Poticajne mjere demografske obnove	3.000
Aktivnost	A200070201	Potpore za novorođeno dijete	3.000
Program	P2000703	Humanitarna skrb kroz udruge građana	2.000
Aktivnost	A200070301	Humanitarna djelatnost Crvenog križa i ostalih humanitarnih organizacija	2.000

ZAKLJUČAK

Proračun općine Biskupija za 2023. godinu, napravljen je i usklađen sa svim zakonskim obavezama, potrebnim pravilnicima i propisima, te novim Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u okvirima realne situacije na području Šibensko-kninske županije kao i Republike Hrvatske.

Donošenjem plana Proračuna za 2023. godinu, pokušalo se uskladiti izvršavanje već zadanih i preuzetih obveza, ali isto tako i iskoristiti dane mogućnosti u tijeku 2023. godine.

Prihodi i rashodi, planirani su na temelju procjene kretanja prihoda i rashoda za 2023.godinu, kao i dosadašnjem ostvarenju dosadašnjeg ostvarenja proračuna za 2022. godinu.

Svi kapitalni rashodi planirani u 2023. godini planirani su sukladno dokumentaciji koja je napravljena u prethodnim godinama, ili je u postupcima izrade, a bitna je za sam početak investicije za koju se općina kandidira preko Ministarstava i fondova.